

Trafikutskottets betänkande

1977/78:1

med anledning av motioner om bestämmelser rörande transport av farligt gods

Motionerna

I motionen 1976/77:521 av Olof Palme m. fl. (s) hemställs, såvitt nu är i fråga (yrkandet 5), att riksdagen beslutar att hos regeringen begära att en utredning tillsätts med uppgift att samordna bestämmelserna om transport av farligt gods och det därmed sammanhängande myndighetsansvaret.

I motionen 1976/77:813 av Ella Johnsson m. fl. (c) hemställs att riksdagen ger regeringen i uppdrag

1. att utreda behovet av en ramlagstiftning om transport av farligt gods, avseende bl. a. behovet av ett särskilt vägnät för transporter av farligt gods, bestämmelser om märkning av lokaler, där det framställs eller förvaras farligt gods, märkning av fordon och varor samt en klarare ansvarsfördelning mellan tillverkare och transportörer samt staten och kommunerna,

2. att överväga frågan huruvida auktorisation skall införas för företag som sysslar med gifttransporter,

3. att uppmärksamma frågeställningarna i våra internationella kontakter i syfte att nå erforderlig samordning.

Utskottet

I motionen 1976/77:521 (yrkandet 5) hemställs att riksdagen hos regeringen begär en utredning med uppgift att samordna bestämmelserna om farligt gods och det därmed sammanhängande *myndighetsansvaret*.

I motionen 1976/77:813 yrkas att regeringen får i uppdrag dels att utreda behovet av en *ramlagstiftning* om transport av farligt gods, dels att överväga om *auktorisering* skall införas för företag som sysslar med gifttransporter och dels att uppmärksamma frågeställningarna i våra *internationella* kontakter i syfte att nå erforderlig samordning.

Riksdagen godkände år 1973 en i propositionen 1973:143 framlagd europeisk överenskommelse om internationell transport av farligt gods på väg (TU 1973:24, rskr 1973:334). I samband därmed godkändes även de av dåvarande departementschefen i propositionen förordade riktlinjerna för en reglering av nationella vägtransporter av farligt gods. Enligt dessa riktlinjer borde frågan om sistnämnda transporter lösas inom ramen för gällande produktkontrollagstiftning och primärt handhas av de myndigheter som enligt denna lagstiftning har ansvaret för olika varukategorier.

I princip innebar den lösning som antogs att statens industriverk även fortsättningsvis skulle handha regleringen i fråga om brandfarliga och explosiva varor, produktkontrollnämnden regleringen i fråga om hälso- och miljöfarliga varor och statens strålskyddsinstitut regleringen i fråga om radioaktiva varor. Till samordnande myndighet utsågs statens industriverk. För att ytterligare främja samordningen och därtill skapa ett forum för diskussion och information inrättades en rådgivande nämnd med representanter för bl. a. de myndigheter som skulle handlägga frågor rörande vägtransporter av farligt gods.

Den angivna organisatoriska lösningen fick enligt propositionen ses som en lösning tills vidare – i avvaktan på ytterligare underlag för en bedömning genom bl. a. arbetsmiljöutredningens fortsatta arbete och de erfarenheter som kunde vinnas sedan systemet varit i kraft under viss tid.

Arbetsmiljöutredningen avlämnade i januari 1976 sitt slutbetänkande (SOU 1976:1) Arbetsmiljölag. Utredningen konstaterar att nuvarande reglering inom produktkontrollagstiftningens ram i princip tillgodoser de skilda behov som föreligger. Tillämpningen av systemet synes dock enligt utredningen ännu så länge vara behäftad med vissa brister. I sammanhanget betonas att uppdelningen på skilda lagstiftningsområden och tillsynsmyndigheter är ogynnsam vad gäller explosiva och brandfarliga varor.

Statens industriverk, produktkontrollnämnden och kemikontoret delar i remissyttranden utredningens uppfattning om rådande samordningssvårigheter inom området transport av farligt gods.

Enligt vad utskottet inhämtat anser industriverket den nuvarande ordningen vara i och för sig tillfredsställande men har dock framhållit att enda sättet att få tillräckliga resurser för verksamheten synes vara att ett enda verk skapas med uppgift att handlägga i princip alla frågor som berör transport av farligt gods.

Som framgått av det ovan anförda har den nuvarande organisatoriska ordningen på ifrågavarande område setts som en temporär lösning i avvaktan på ytterligare underlag för en bedömning. Någon effektiv lösning av denna ur miljö- och trafiksäkerhetssynpunkt mycket viktiga fråga har enligt utskottets mening ännu ej kommit till stånd, varför frågan bör prövas ånyo. Särskilt angeläget synes därvid vara att spörsmålet om en koncentration av det samlade ansvaret för transporter av farligt gods till en myndighet ingående övervägs. Skäl talar också enligt utskottets uppfattning för att möjligheterna att samordna bestämmelserna beträffande de säkerhetsfrågor som är förknippade med transport av farligt gods utan dröjsmål bör upptas till förnyade överväganden. Det torde få ankomma på regeringen att ta de initiativ som erfordras för dessa frågors allsidiga prövning och att framlägga förslag i ämnet. Utskottet förutsätter att en sådan prövning snarast kommer till stånd.

Vad utskottet härom anfört bör av riksdagen ges regeringen till känna.

Utskottet hemställer

att riksdagen med anledning av motionerna 1976/77:521, yrkandet 5, och 1976/77:813 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört beträffande en förnyad prövning av frågan om den organisatoriska ordningen i fråga om myndighetsansvaret för transport av farligt gods, m. m.

Stockholm den 18 oktober 1977

På trafikutskottets vägnar

SVEN MELLQVIST

Närvarande: Sven Mellqvist (s), Arne Persson (c), Essen Lindahl (s), Alfred Håkansson (c), Nils Hjorth (s), Rolf Sellgren (fp), Rune Torwald (c), Rolf Clarkson (m), Bertil Zachrisson (s), Wiggo Komstedt (m), Erik Johansson i Hållsta (c), Gunnar Johansson (m), Rune Jonsson i Husum (s), Christer Nilsson (s) och Sten-Ove Sundström (s).

